

Dannelse og børneperspektiver

Fagligt blik

I vores forståelse og omsætning af begrebet dannelse har vi vægtet betydningen af, at dannelse kobles tæt til begrebet børneperspektiver.

Dannelse er en erfarings- og læreproces, der ikke er bundet op på at skulle lære noget bestemt. Dannelse handler om, at værdier og viden forankres i barnets personlighed. Viden og værdier som barnet automatisk bruger, når det skal begå sig i verden. Vi skal støtte børns dannelse, ved at støtte børnene i at forholde sig prøvende og nysgerrigt til verden omkring sig, og ved at sikre os at børn får erfaringer med at være en del af et velfungerende og mangfoldigt fællesskab.

Vi er inspireret af Hammershøjs dannelsesforståelse: Hammershøj fremhæver, at når dannelse knyttes tæt til børneperspektivet, så handler dannelse om, at barnet gør sig egne erfaringer. Dannelse sigter mod – at holde læringsprocessen åben – at gøre en person åben overfor verden, og herved får børn mulighed for at gøre sig egne erfaringer og egne vurderinger. Denne proces kalder Hammershøj for ”Barnets dannelsesrejse”.

Vi skal invitere børnene til at være aktivt deltagende, så de selv er med til at skabe sin læring og deltagelse i demokratiske sammenhænge.

Vi ved, at alle børneperspektiverne er vigtige, de forskellige perspektiver indeholder forskellige typer af viden, og kan bidrage på forskellig vis, og give bedre grundlag for refleksion.

Vi arbejder med tre blik på perspektiver:

Et udefra-perspektiv, som er et fagligt funderet perspektiv, men som også er rundet af den voksnes personlige værdier og opfattelser af det gode børneliv.

Et tilstræbt indefra-perspektiv, hvor man forsøger at ”gætte, og se verden med barnets øjne.

Et reelt indefra-perspektiv, hvor børn helt reelt spørges og inddrages. Vi har særlig fokus på at vægte dette perspektiv, da det, at inddrage børns eget perspektiv, er grundstenen i relations arbejdet (Lene Iversholt 2019).

Tegn til refleksion og justering af praksis i forhold til dannelse.

- Vi ser medarbejdere, der tør være eksperimenterende og nytænkende ift. overvejelser om rammesætning, justering af hverdagsrytme og rutiner, organiseringer, osv. F.eks. at medarbejderne ser og tør følge børnenes spor.
- Vi ser medarbejdere, der ser og skaber rum til at børn er eksperimenterende - at både børn og voksne bidrager med nye ideer.
- Vi ser medarbejdere, der forholder sig til de forskellige børneperspektiver, i deres pædagogiske praksis og eksempelvis bruger børneinterview i den forbindelse.
- Vi ser medarbejdere, der blandt andet via SMTTE model arbejder systematisk med, at børnene er deltagende og bliver inddraget, og at deres bidrag anerkendes.

Praksisfortællinger:

Dagpleje:

Vi er ude og gå en tur med klapvognen og B giver slip fra sit tag. Jeg fortæller ham at han skal holde ved, når vi går ved vejen. B siger ”nej” og begynder at pege op på træet. Jeg kigger op og ser der er en fugl og siger ”sikke en fin fugl”. Vi taler om at fuglen siger pip pip og kan flyve. Vi står lidt og kigger indtil fuglen er fløjet væk. Jeg spørger, om vi skal gå videre og B siger ”ja”. Jeg siger, at hvis vi skal gå, skal han holde ved klapvognen. Han kigger smilende på mig og siger ”ja”. Han tager ved klapvognen og vi går videre.